

Driftsutstyr for sjøbasert oppdrett - begrænsninger & muligheter

Roar H. Olsen, Fiskaaling,
Færøyenes station for akvakulturforskning

Video, nedskaleret model & numeriske modeleringer som
vises er lavet av projektpartner

Øystein Patursson,

PhD-studerende ved University of New Hampshire UNH
i samarbejde med vejledere ved UNH samt intern vejleder

prof. PhD. Knud Simonsen ved

Naturvitenskapelig Afd. NVD på Færøyenes Universitet

Liten fokus på fiskevelferd

Færøske opdrettere har endnu begrænset fokus på velferd for fiskens egen skyld

- Der er dog stigende forståelse for kobling mellem velferd, dødelighed og sygdom
- Enkelte aktører våknende interesse for kobling mellem velferd og produktionsparametre, eks. tilvækstrate, fodereffektivitet m.m.
- Liten konkret viten & dokumentasjon

Karakteristika for Færøysk opdress

- Få lokaliteter i beskyttede områder
- Begrænset biologisk bæredyktighet i disse
  - 15-30.000 ton/år?
  - Produserte ca. 60.000 ton i 2004
- Høj dødelighed (36%) & sykdom ILA, BKD
- Hypotese om årsaker:
  - generelle velferdsparametre & management
  - Bølger, uvejr & strøm (notbund ses i overflaten)
- Få/ingen data at underbygge/afvise hypotese
- Andre velferdsproblemer – behandles ikke her

Behov for

- Afdækning af lokale problemfelter & årsager
  - Bevise kobling ml. velferds- & produktionsparametre
- Velferdsrelaterede målinger & metoder hertil
- Forbedre utstyr til eksisterende lokaliteter
- Udvikle/teste utstyr til mere utsatte lokaliteter
- Formidle generel & ny viden til erhvervet
  - Skabe forståelse for kobling ml. velferd & lønsomhed

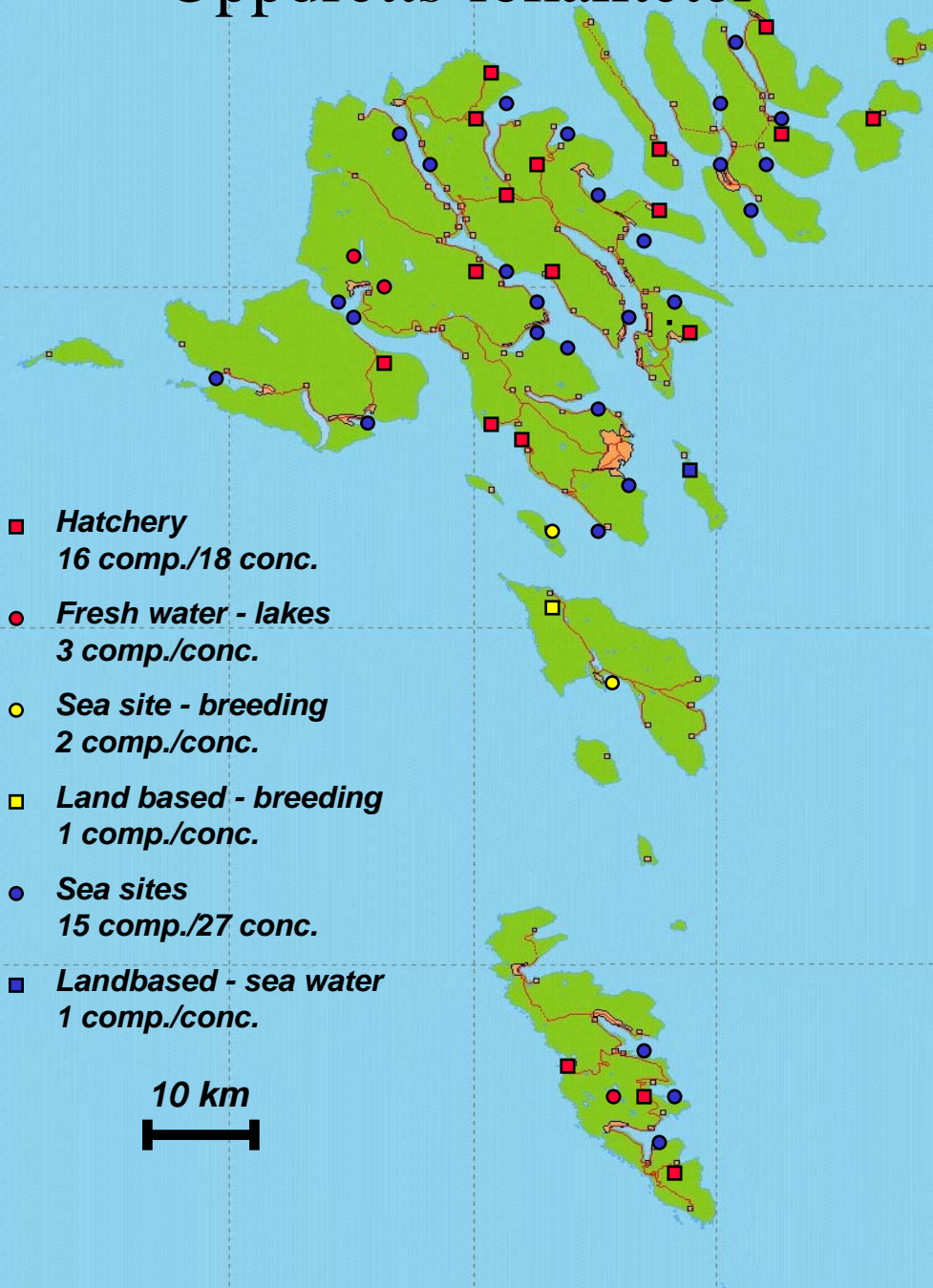
Få brukbare lokaliteter

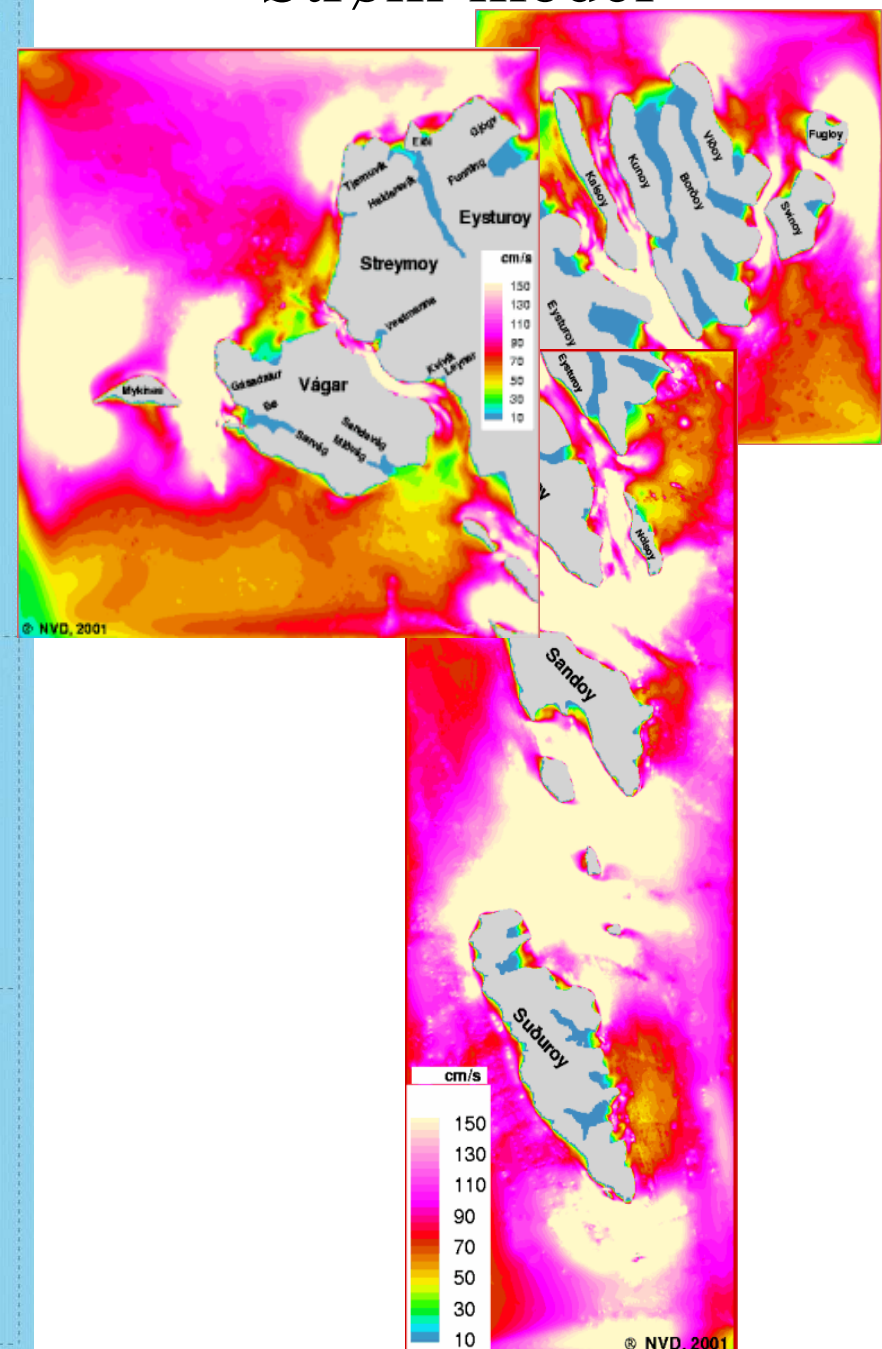
Lokaliteter med akseptable bølgeniveau for oppdrett i sirkelrunde anlegg.

Stålanlegg kann kun brukes på fjorder og enkelte sunde – anlegg “garantert” til 4 meter bølger klarte ikke maks bølgehøyder på 3 meter med gns. på 2 m bølgehøyde

Oppdretts-lokaliteter

Strøm-model

Projektsamarbete om opdrett i utsatte områder – offentlige & private aktører

- Oprindeligt mål – kunne bruke nye lokaliteter
  - Åbent hav får vente en stund
  - Not som vern mot kraftig strøm – utsatt
- Foreløbigt mål
  - Kompetansebygging – bl.a. PhD v/UNH (Statoil)
  - Løpende FoU (Færoyenes udviklingsfond, BP,..)
  - Få noter til at stå bra på eksisterende lokaliteter
    - Strømhastighed under 1m/sek
    - Bølgehøjde 6 meter?

Merd i strøm

- Forsøkstank til Vónin
- 38m * 4m * 2.5m
- Ingen bølgegenerator

Model av aliringi við nót í streymi við og utan sökkring

Støddarskalering 1/50

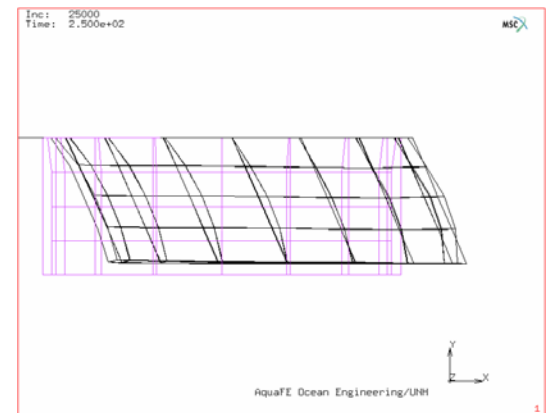
96 m ringur

15 m djúp nót

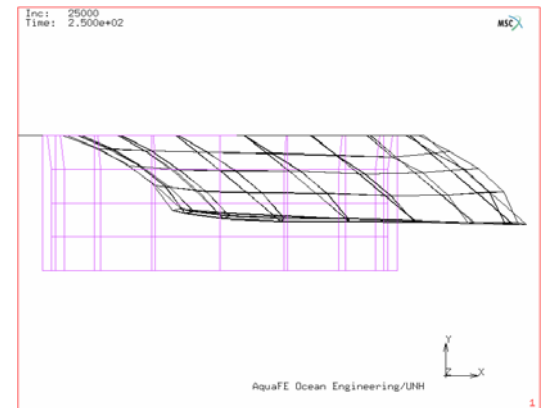
Øystein Patursson

Numerisk Modelering

Strømhastighet 0.25 m/s
Ingen bølger
Volumen 90%

Strømhastighet 0.45 m/s
Ingen bølger
Volumen 59%

Sirkuler HDPE merd i relativt sterk strøm

Full skala målinger på lokaliteten Gulin

Merd diameter: 96 m

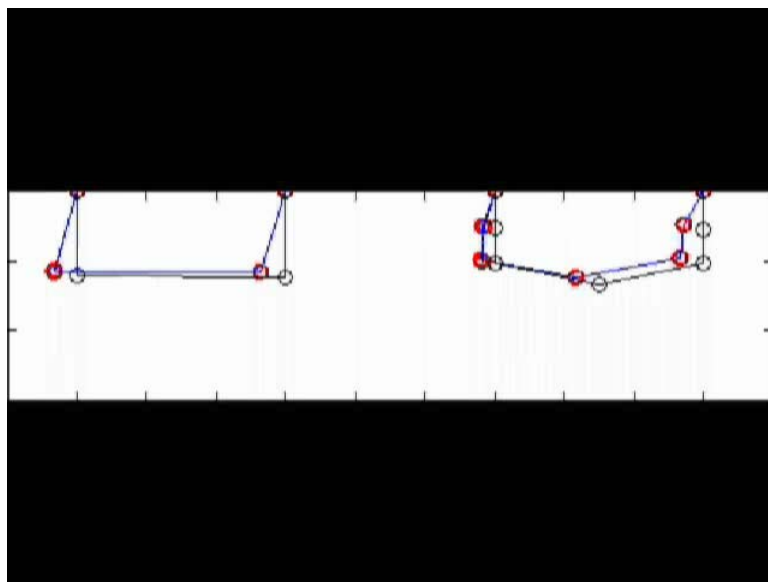
Merd dybde: 10 – 15 m

Vektring: 18 kg/m

Vekt i merd: 3 kg/m

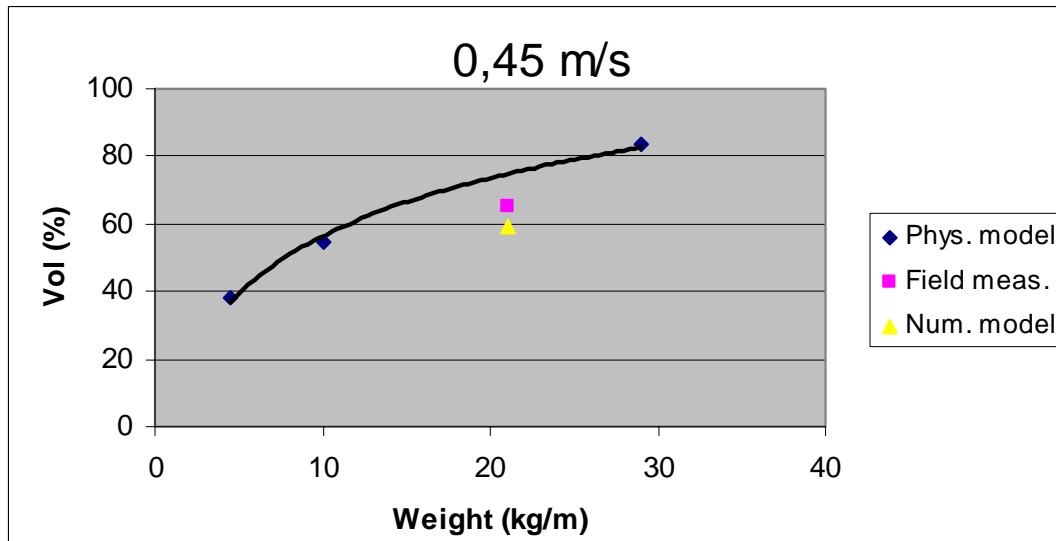
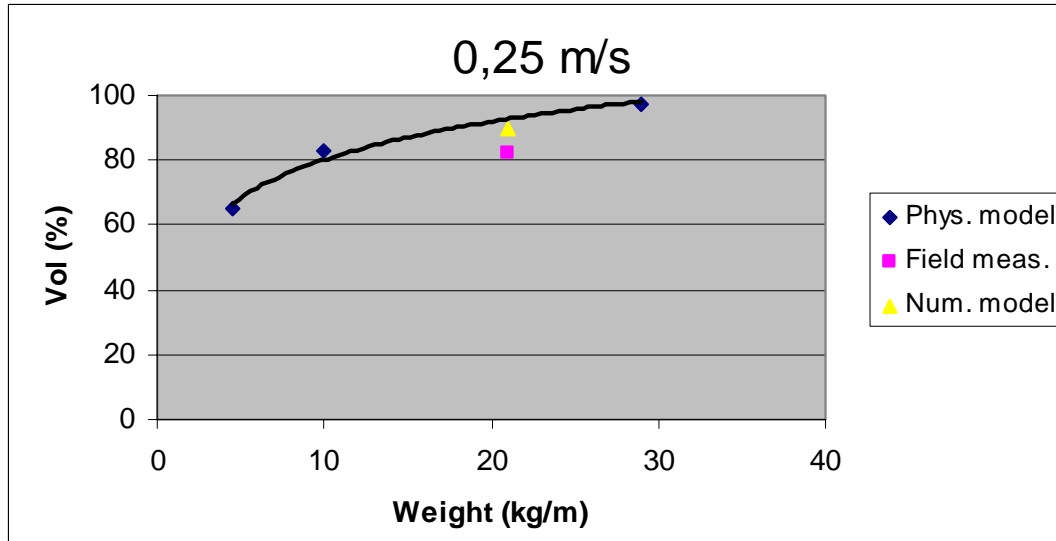
Max strømhastighet: 60 cm/s

Max bølgehøyde: 3m

Strømhastighet	Volumen
0.25m/s	80 – 85%
0.45 m/s	60 – 70%

Sammenlikning af resultater

Funningur

Tomme, rene noter i 128 m merder

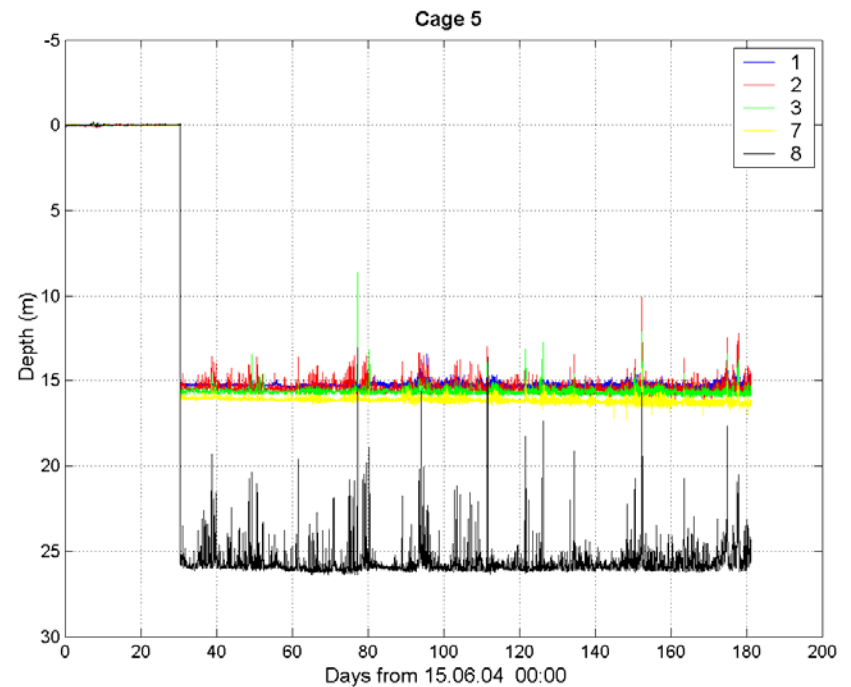
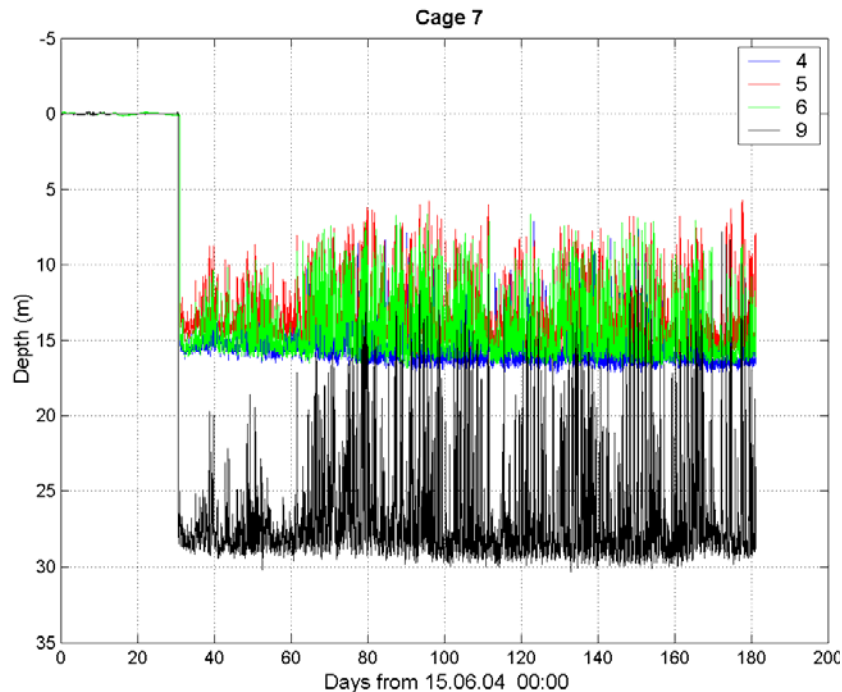
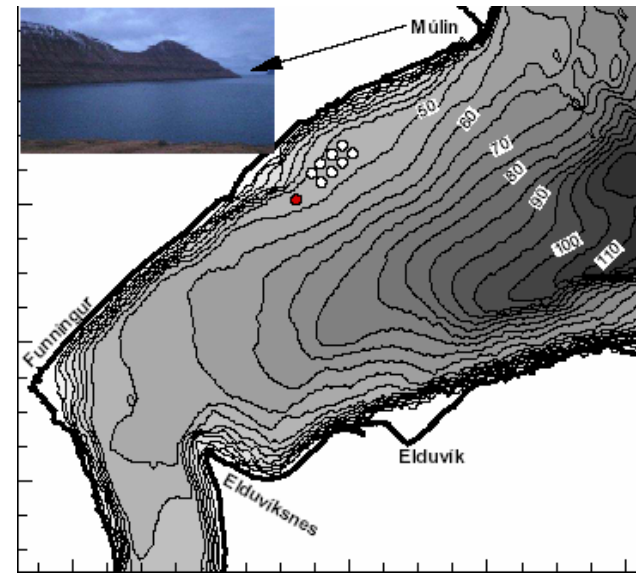
Notside 15 m dyp

Vekt: 3 kg/m blyline

32 x 15 kg vekter

18 kg/m vektring

Max strømhastighet 25 cm/s

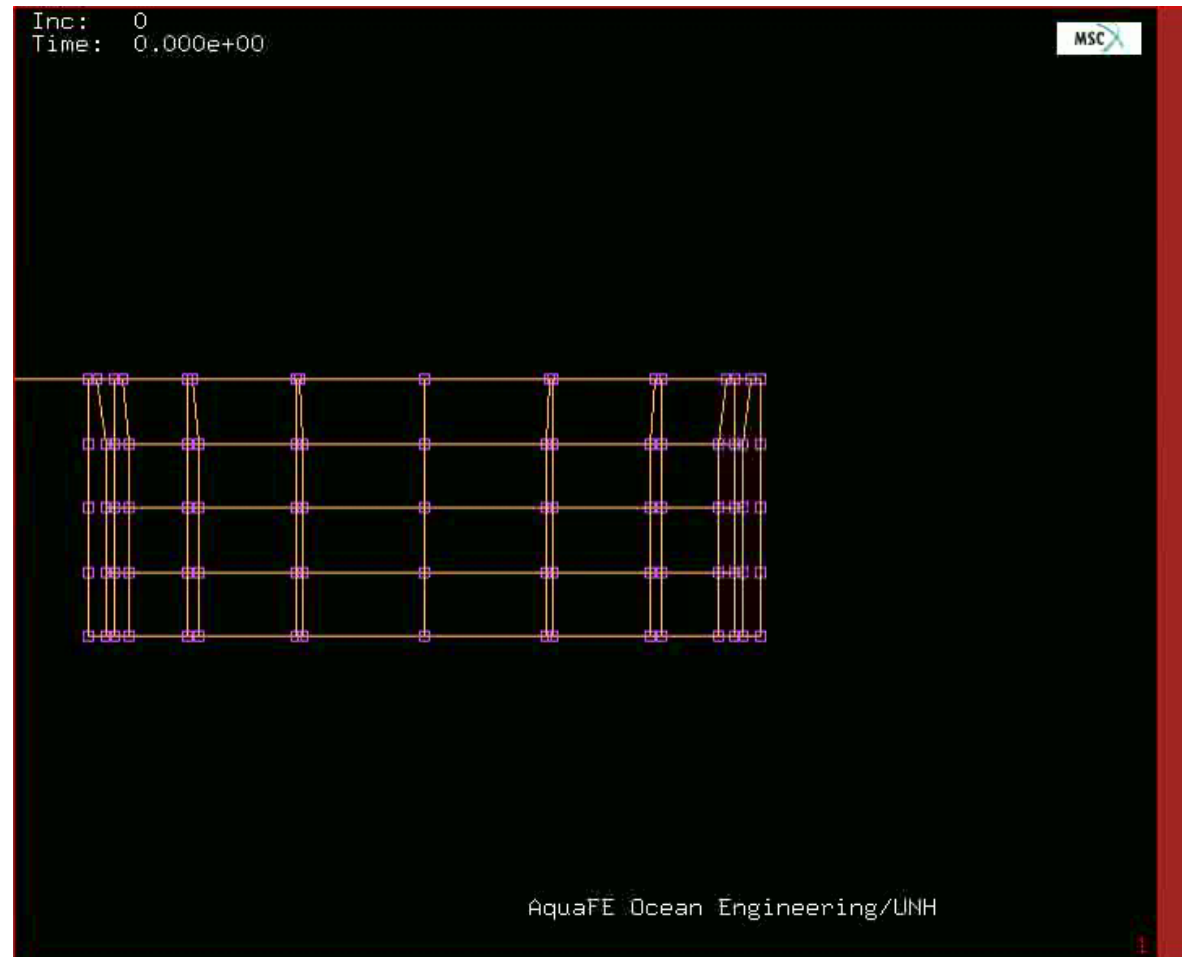
Numerisk modelering af merd i strøm og bølger

Strøm: 50 cm/s

Bølger:

Højde: 5m

Længde: 150m

Konklusion

- Flyteringene løfter noten med bølgerne
- Noten fungerer som en harmonika, men fisken er ikke i humør til at valse
  - Volum i not varierer & reduceres kraftigt
  - Ustabile ytre grænser
  - Slitage på fiskeskin (samt noter & udstyr)
  - Økt dødelighet efter uvejr
  - Sygdomsudbrud 2 veker efterpå

Næste skridt

- Total teknisk & biologisk monitorering ved forskellig strøm hastighet og bølgehøjde
- Strøm, bølger, deformation af volum
- Fysisk trekk på liner, noter, ankre m.m.
- Hvor står fisken under storm? Sensorikk?
- Logging af Oxygen, temp. m.m.
- Produktionsparametre, vækst, forfaktor
- Direkte velferdsparametre, cortisol, annet?
- Slaktekvalitet?

Takk